

Литература:

1. Официальный сайт Бюро национальной статистики Агентства по стратегическому планированию и реформам Республики Казахстан <https://stat.gov.kz/>
2. Бродский, Б. Е. Макроэкономика: Продвинутый уровень : курс лекций / Б. Е. Бродский. – Москва: Магистр: ИНФРА-М, 2019. – 336 с.

Богданова А.А., 2 курс (КарУ им. академика Е.А. Букетова)
Научный руководитель – м.э.н., преподаватель кафедры экономики и международного
бизнеса Рахимова А.Н.

УСТОЙЧИВОСТЬ ЭКОНОМИКИ КАЗАХСТАНА К ИНФЛЯЦИИ

По сообщению бюро национальной статистики уровень инфляции в Казахстане составил 20,3% в 2022 году. В марте этого года инфляция достигла самого высокого уровня в стране с 1996 года(3,7%). В чем же заключается причина такого роста и, в принципе, причина инфляции в Казахстане? Дело в том, что причинами инфляции являются падение курса национальной валюты, рост цен на импортруемые товары и сырьё, растущая задолженность государства. Эти и многие другие причины в той или иной степени отражаются на инфляции.

Несмотря на то, что у государства нет возможностей сдерживать инфляцию, то есть нет инструментов для этого, есть инструменты для решения данной проблемы с другой стороны. В качестве этих инструментов выступают проинфляционные факторы. Например, государство увеличивает расходы на социальные выплаты, а делается это для того, чтобы поддерживать спрос населения на различные товары и услуги. Помимо этого, государство может стимулировать потребительского кредитование с помощью снижения ставок. На рисунке 1 изображены показатели уровней инфляции некоторых стран за 2022 год.

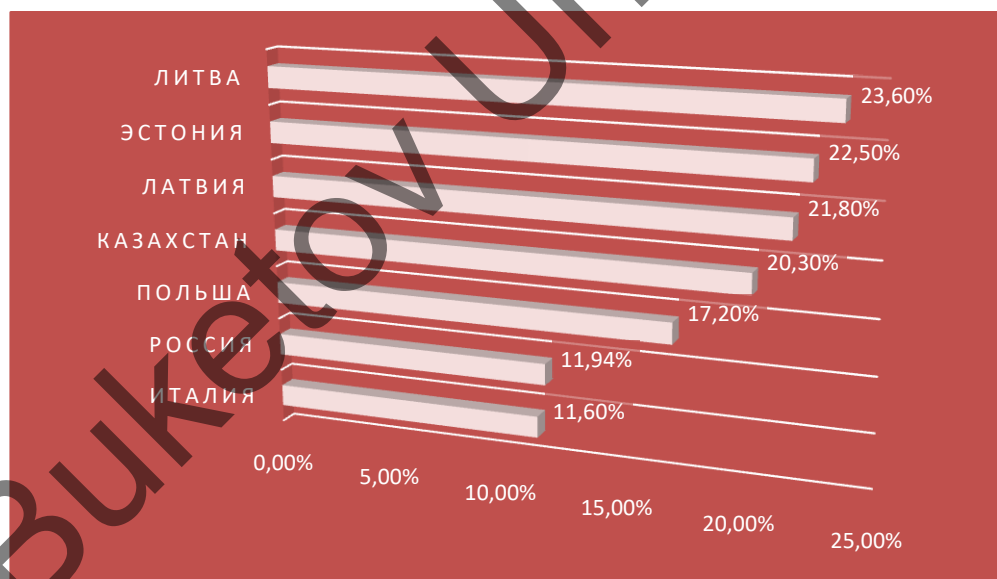

Рисунок 1. Уровни инфляции стран за 2022 год

Примечание – Составлено автором по источнику [1]

Исходя из данных примеров за 2022 год, можно сделать вывод, что на сегодняшний день наблюдаемый уровень инфляции в Казахстане не имеет больших отклонений и перевалов за черту допустимой инфляции и картины, которая складывается из результатов уровней инфляции других стран. Интересный факт: самая большая в мире инфляция составляет 280,4%, зарегистрировано это гиперзначение было в Зимбабве. Не меньше пришлось Ливану, где инфляция достигала 162,47%, благодаря которой страна занимает второе место в мире. Для того, чтобы контролировать рост инфляции: во-первых, необходимо развивать программу импортозамещения, то есть создавать необходимые товары с помощью возрождения различных видов деятельности в селах, а также создания пунктов проката нужных средств малой механизации. Во-вторых, выпуск государством ценных бумаг может помочь в снижении денежной массы. В-третьих, помимо программ оказания

поддержки малого бизнеса, не допускать появление монополизма на рынке. В-четвертых, контроль банковской системы, а точнее ограничение выдачи безвозвратных кредитов, но обеспечение кредитованием банков стратегически важных отраслей экономики.

Можно сделать вывод что, в 2022 году экономика Казахстана смогла продемонстрировать устойчивость к внутренним и внешним провокациям, несмотря на высокий уровень инфляции. Льготное кредитование для производителей продовольствия “Оборотная схема”, благодаря которой товары выпускались по фиксированным ценам, показала, что цены на товары, участвующие в льготном кредитовании, были ниже средней цены на рынке. Также, создание комиссий, активизирующих антимонопольные действия и другие меры правительства по борьбе с ростом инфляции, помогли избежать экономику страны от дополнительных последствий.

Литература:

1. Официальный сайт Бюро национальной статистики Агентства по стратегическому планированию и реформам Республики Казахстан <https://stat.gov.kz/>
2. Меньшиков, С. М. Инфляция и кризис регулирования экономики: моногр. / С.М. Меньшиков. - М.: Мысль, 2018.

Бюрабеков Б.Е., 1 курс магистрант (Е.А.Бөкетов атындағы ҚарУ)
Ғылыми жетекші – Э.ғ.к., қауымдастырылған профессор Райханова Г.А.

ЦИФРЛАНДЫРУ ЖАҒДАЙЫНДАҒЫ ЕҢБЕК НАРЫҒЫН МЕМЛЕКЕТТІК РЕТТЕУДІҢ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ

21-ғасырдың жаңадан дамып келе жатқан экономикасы жиырма жыл бұрынғы жоғары құрылымды, бірақ жеткілікті түрде тұрақты емес экономикадан айтарлықтай ерекшеленеді. 1997 жылғы қаржылық дағдарыс өндіріс пен сауданың күрт төмендеуіне әкелді. Әлемдік экономистер дағдарыс өте ұзақ болады деп есептеді, бірақ қалпына келтіру процесі 1998-1999 жылдар аралығында өте қысқа мерзімде өтті. Өсу бүкіл әлемде жақсарды, бірақ әсіресе дамыған елдер мен өтпелі экономикасы бар елдерде, бұл халықаралық сауданың өсуінің жеделдеуімен байланысты болды. Осыдан кейін экономикаға екі тенденция күшті әсер етті: жаһандану және цифрландыру.

Клаус Швабтың пікірінше, цифрландыру – өткенде теңдесі жоқ төртінші өнеркәсіптік революцияның нәтижесі, ол таяу болашақта біздің өмірімізді, жұмысымызды және қарым-қатынасымызды түбегейлі өзгертеді.

Көптеген ғалымдар цифрлық қоғам жолындағы алғашқы қадам ақпаратты цифрландыру, аналогтық деректерді электрондық цифрлық түрге, соның ішінде әртүрлі электрондық цифрлық платформаларды пайдалану арқылы тасымалдау болып табылады деп келіседі. Бұл негізінен деректерді биттер мен байттарға цифрландыру арқылы процесті автоматтандыру.

Кең мағынада цифрлық трансформацияның 5 кезеңі бөлінеді:

- 1) негіздеу немесе цифрландыру (тиісті бағдарламалық қамтамасыз етуді және бұлтты технологияларды пайдалана отырып, ішкі процестерді автоматтандыру);
- 2) бытыраңқылық (бірыңғай стратегиясыз жекелеген құрылымдық бөлімшелердің жаңа бизнес-модельдер жасау үшін технологияларды пайдалануы);
- 3) пішінара синхрондау (болашақ цифрлық трансформацияның жалпы жоспарын жасау, алайда, жаңа бизнес-модельде қажетті цифрлық түрлендірулер әлі аяқталған жоқ);
- 4) толық синхрондау (корпоративтік цифрлық платформаның немесе бизнес үлгісінің бір реттік трансформациясы);
- 5) тірі ДНҚ (цифрлық трансформация толығымен синхрондалады және жалғасады).

Тұтастай алғанда, алғашқы пайда болуынан бастап цифрлық технологиялар өмірдің барлық аспектілерінде, соның ішінде еңбек нарығында жаһандық өзгерістерге әкелді. Күн сайын адамдардың өмірі мен жұмысын өзгертетін, сондай - ақ белгіленген тәртіпті бұзу үшін жаңа бизнес-модельдер жасайтын экономикалық жойқын цифрлық технологиялардың даму қарқынын бақылау қиындай түсуде. Адамдар машиналар бізден кем дегенде XVIII ғасырдан бастап, тоқу өнеркәсіптік рельефтерге ауыстырылған кезден бастап жұмыс алады деп қорқады. Сол күндері өнімділіктің жоғарылауымен қатар мыңдаған қызметкерлер жұмыссыз қалады деген қорқыныш та өсті. Алайда, бүгінгі күні инновацияларды енгізу жылдамдығы мен адамдардың өміріне әсер